

Betrek ouders actief bij school

Maatschappelijke veranderingen vragen om nieuw beleid

Onze tijd vraagt om een actieve betrokkenheid van de ouders bij de school, om zo gezamenlijk een brug te slaan naar de toekomst, schrijft P. W. Moens. Hij bepleit nieuw beleid met betrekking tot de ouderbetrokkenheid.

De manier waarop ouders betrokken zijn bij de school gaat veranderen. Wet- en regelgeving geven hiertoe aanleiding. Daarnaast zien we dat er ook onder ouders nieuwe behoeften ontstaan. Dit kan spanning geven voor besturen, directies en team. Anderzijds, uitgaande van de stelling "onze ouders zijn niet onze tegenstanders", is er juist voor scholen waar ouders intrinsiek betrokken zijn, perspectief. Daarin ligt de kracht van het reformatisch onderwijs. En een grote verantwoordelijkheid.

In november 2005 hebben besturen-, personeels- en ouderorganisaties een intentieverklaring versterking school-ouderbetrokkenheid ondertekend. In 2006 is een werkgroep de intentie gaan vertalen in concrete acties. In 2007 zullen daarvan de eerste resultaten, door middel van een notitie, aan de scholen worden gepresenteerd. In de notitie wordt ingegaan op de veranderende rol van de ouder. Van schoolbesturen wordt verwacht dat zij in staat zijn zowel verticaal (ten aanzien van de overheid, waaronder de inspectie) als horizontaal (naar de ouders en de kerk) verantwoordelijk af te leggen.

Autonomie

Een middel dat de overheid daartoe inzet is de WMS, de nieuwe Wet op de medezeggenschap van scholen. Met ingang van 2009 wordt iedere school die nu nog ontheffing heeft verplicht een medezeggenschapsraad te hebben.

Het stuk medezeggenschap dat van de andere geleidingen wordt verwacht, staat niet op dezelfde lijn als die van het bestuur. Het is mede(!)-zeggenschap. Bij het schoolbestuur ligt de primaire taak van zeggenschap, dat wil zeggen: beleid maken, koers bepalen.

De vraag in welke verhouding deze nieuwe geleidingen staan ten aanzien van het bevoegd gezag, vergt nadere bezinning.

Die bezinning is niet los te koppelen van de visie op ouderbetrokkenheid. Naast informatie zal vanuit VGS en RMU ondersteuning worden gegeven aan schoolbesturen bij de bezinning en de implementatie. In het na-jaar zullen enkele regionale bijeenkomsten worden georganiseerd.

De toenemende autonomie en beleidsvrijheid van het schoolbestuur is een van de factoren in deze verandering. Van het schoolbestuur wordt verwacht op hoofdlijnen te besturen. Dit vraagt van de schoolbesturen een andere benadering van zowel het ontwikkelen van beleid als van toetsing en verantwoording. Een schoolbestuur moet niet uitgaan van de gedachte „alles bij hetzelfde te kunnen houden.“ In zowel de aansturing van de school, de bestuursfilosofie, als de wijze van antwoorden moet een omslag

„De dialoog moet gestart worden tussen school en ouders, om in alle eerlijkheid en openheid te bespreken of de Bijbelse eenheid tussen beide als zodanig wordt ervaren en praktisch gestalte krijgt.“ Foto RD

worden gemaakt. Het is aan de schoolbesturen om hierin een eerste stap te zetten.

Ouderbetrokkenheid

Doorgaans is de betrokkenheid van de ouders bij de school groot. Dit blijkt in veel praktische ondersteuning, allerlei hand- en spandiensten. In mindere mate is dit nog een betrokkenheid op de ontwikkeling die de school doormaakt. Toch zien we dat ouders meer betrokken worden tussen van de doopbelofte. Het is uitermate belangrijk dat het pedagogisch klimaat van de school (herkenning vindt in de gezinnen. Dit moet meer zijn dan respecteren. Een eenheid moet ervaren worden tussen wat er thuis en op school geleerd en aangeleerd wordt, in lijn met de doopbelofte. Het is de taak van de school om met de ouders in gesprek te gaan en te blijven. In het kader van de maatschappelijke opdracht van de school dienen scholen gezamenlijk met de ouders te zoeken naar de mogelijkheden en de grenzen van deze opdracht.

De taak van de school om de

kinderen voor te bereiden op een plaats in de samenleving staat niet op zichzelf. De betrokkenheid van de ouders én de kerken is daarbij van belang. Zowel de pedagogische taak van de school als de afstemming met de ouderpopulatie wordt steeds belangrijker.

Veel ouders ervaren anno 2007 een zekere pedagogische handelingsverlegenheid in het opvoeden van de kinderen. Daarnaast is er een diversiteit in opvattingen over bijvoorbeeld het gebruik van multimedia.

Deze ontwikkelingen kunnen benaderd worden vanuit een negatief scenario als: de geestelijke armoede van deze tijd, het tempo van de technologische ontwikkelingen, de veranderende gezindte en zenzovort. Dat daar een kern van waarheid in zit, behoeft geen betoog. Het is echter niet het meest verwachtingsvolle uitgangspunt. De negatieve benadering resulteert eerder in een welles-nietesdiscussie dan in een grotere ouderbetrokkenheid én gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er ligt

een nieuw veld braak: het terrein van wat de maatschappelijke opdracht van de school is in relatie tot wat deze tijd vraagt van school, kerk én ouders in de opvoeding van de kinderen.

Nieuw beleid

De omslag die gemaakt moet worden is dat de ouder actief betrokken moet worden bij het pedagogisch klimaat van de school. De ouder moet medeverantwoordelijk worden gemaakt voor het welzijn van de pedagogische verbinding tussen gezin en school. In veel situaties worden ouders in kennis gesteld van de waarden en normen van de school, de huisregels en gebruiken. De toetsing vindt doorgaans plaats door middel van een ouderenquête, een belronde en het gesprek van de inspectie met een delegatie van de ouders. Toch is dit vrij passief.

Onze tijd vraagt om een actieve betrokkenheid van de ouders bij de school, met als doel om gezamenlijk een brug te slaan naar de toekomst.

Het is daarom belangrijk dat er nieuw beleid wordt ontwik-

keld met betrekking tot de ouderbetrokkenheid.

De kracht van het reformatisch onderwijs wordt gevonden in de eenheid die ervaren wordt vanuit het Woord. Dit is allernominst een vanzelfsprekendheid.

De dialoog moet gestart worden tussen school en ouders om in alle eerlijkheid en openheid te bespreken of deze eenheid ook als zodanig wordt ervaren en praktisch gestalte krijgt. Ook moet de dialoog aangegaan worden om vanuit deze eenheid gezamenlijk antwoorden te formuleren op tal van vragen die leven bij de opvoeding van onze kinderen en jeugd.

Meer dan ooit heeft het reformatisch onderwijs kans van slagen, mits de gezamenlijke verantwoordelijkheid én de gescheiden verantwoordelijkheden op de juiste wijze worden benaderd. Kernbegrippen daarbij zijn: vertrouwen en transparantie.

De auteur is beleidsmedewerker van de VGS in Ridderkerk en directeur van de Juliana van Stolbergerschool in Poederloijen.

Foto RD, Sjaak Verboom

Veranderende wetten uitdaging voor it'ers

In een recent artikel in Trouw (4 juni) valt te lezen hoe de overheid zou smijten met geld voor gebrekkige software. Prof. dr. H. A. Proper vraagt zich af hoe groot het probleem is en zoekt eventuele oorzaken.

Veel informaticaonderzoekers, mezelf inclusief, vergeten nogal eens dat het meeste geld dat aan automatisering wordt besteed gaat zitten in het operationele beheer van bestaande systemen. Als de overheid dus miljarden steekt in softwaresystemen, is het belangrijk ons te bezinnen op de vraag welk deel van dit bedrag besteed wordt aan de ontwikkeling van nieuwe systemen en welk deel aan het operationeel houden

van bestaande systemen. Ik heb geen inzicht in de cijfers waarop het artikel in Trouw is gebaseerd, maar men doet het voorkomen alsof het hele budget dat door de overheid wordt besteed aan automatisering weggevoerd wordt. Dat lijkt me vooralsnog iets te kort door de bocht. Desondanks is het, zoals gezegd, geen geheim dat veel it-projecten falen. Hoe komt dit? Daar zou zeker meer onderzoek naar gedaan moeten worden. Maar wat zouden mogelijke oorzaken kunnen zijn?

Een eerste observatie is dat de gemiddelde it'er geen vakopleiding heeft genoten. Als je geluk hebt, heeft de gemiddelde it'er een academische opleiding genoten. Als je erg veel geluk hebt, dan tref je er een aan die daadwerkelijk een informati-opleiding heeft gehad. Informatica is een vak. Om het uit te

kunnen oefenen is een degelijke opleiding nodig.

In het artikel in Trouw wordt een vergelijking gemaakt met de Betuwelijn. De hoeveelheid geld die jaarlijks als gevolg van mislukte it-projecten over de balk wordt gemeten, zou groter zijn dan het bedrag dat is/wordt uitgegeven aan de Betuwelijn. Even los van de vraag of de cijfers kloppen, zit hier nog een mogelijke oorzaak van het falen van it-projecten. Voor het maken van software moet er eerst een helder programma van eisen opgesteld worden. Maar omdat software nogal abstract van aard is, is het vaak moeilijk voor mensen om hun behoeften onder woorden te brengen of te toetsen of deze goed op papier zijn gezet. Gevolg is dan vaak dat systemen worden gemaakt die niet voldoen aan de (impliciet gebleven)

wensen. Bij projecten zoals de Betuwelijn is dit anders. Iedereen kan zich voorstellen wat het is om een spoorlijn door je achtertuin te hebben lopen. We kunnen allemaal aanschouwen hoe er een litteken door de Betuwe is getrokken, terwijl we op de A1 en de A12 nog steeds struikelen over vrachtwagens. Bij dit is dat minder tastbaar. Hoewel het met het nieuwe toelagensysteem van de Belastingdienst nu politiek gezien ineens wel tastbaar wordt.

De software die gebruikt wordt in onze vele "formulier-verwerkende fabrieken" (zoals de Belastingdienst) is vaak een directe afspiegeling van de wetgeving. Wetgeving heeft twee eigenschappen die vanuit de wereld van de software nogal veldend zijn.

Ten eerste breken de bewust of onbewust aanwezige vaaghe-

den en inconsistenties die nodig waren om tot een politiek compromis te komen, hard op bij het automatiseren van dergelijke wetgeving. Een computer heeft eenduidigheid en consistentie nodig. Een computer is eigenlijk continu met een "stipheidsactie" bezig, en doet alles precies volgens de regels. Het zou wellicht goed zijn om wetten, die terechtkomen in geautomatiseerde systemen, te toetsen op implementeerbaarheid voordat ze door de Kamer(s) worden goedgekeurd.

Een tweede probleem is het feit dat wetten nogal eens veranderen. Dit is overigens in eerste instantie geen probleem, maar een uitdaging. Er zijn technieken om, mits de wet consistent en eenduidig is, deze redelijk makkelijk in systemen in te bouwen. Wat het wel lastiger maakt, is dat veel wetswijz-

gingen geen wijzigingen zijn maar uitbreidingen en/of verwijzingen van bestaande wetten. Dit leidt al snel tot inconsistenties in de regels, en dus weer tot problemen bij de implementatie in systemen.

Ten slotte denk ik dat wij als informaticawetenschappers ook de hand in eigen boezem moeten steken. Veel onderzoek in Nederland richt zich op de vraag: hoe moeten we goede software maken? Hierbij gaat men er vaak (impliciet) van uit dat het eerdergenoemde programma van eisen als het ware "uit de boerenkool" komt. Uit onderzoek van onder andere The Standish Group blijkt dat veel projecten falen omdat men de verkeerde software maakt.

De auteur is hoogleraar informatiekunde aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

OPINIE

De opiniepagina biedt mensen die daaraan vanwege hun specifieke deskundigheid of persoonlijke betrokkenheid behoefte hebben, gelegenheid in te gaan op (semi-)actuele onderwerpen. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen (zonder overleg) te redigeren en/of in te korten, of zonder opgave van redenen te weigeren. De aanbevolen lengte van een bijdrage bedraagt 750 woorden. Het zenden van een bijdrage impliceert dat de auteur aan de BV Reformatorisch Dagblad toestemming geeft tot het vastleggen, vervoelwoorden en verspreiden daarvan in gedrukte, elektronische of andere vorm, zoals cd-roms, databank, internet of op geluidsdragers. Coördinator: drs. J. van der Knijff. E-mailadres: opinie@refdag.nl.

IN STELLING

Nieuw alcoholbeleid is prima

Het kabinet wil gemeenten zelf laten bepalen of ze de leeftijdsgrens voor het kopen van drank met weinig alcohol, zoals bier, verhogen van 16 naar 18 jaar. Vanuit het oogpunt van de openbare orde wordt dit aan de gemeenten zelf overgelaten. Nieuw alcoholbeleid is prima.

Prof. mr. dr. J. G. Brouwer, hoogleraar algemene rechtswetenschap Rijksuniversiteit Groningen: „Openbare orde is een weinig omlijnd begrip. Het komt in veel wetten voor. Ook in verdragsbepalingen. Hierin moet de functie een legitimatie verschaffen aan maatregelen die aan individuen toekomstige mensenrechten beperken. Als de minister de leeftijdsgrens inzake het kopen van alcohol wil aanscherpen, is dat natuurlijk primair ter bevordering van de volksgeneeskunde. Openbare orde kan echter ook een motief vormen. Voor wettelijke maatregelen als deze is echter in beginsel geen motief nodig, als het parlement er maar mee instemt. Dit soort motieven is echter vaak bedoeld om het parlement over de streep te trekken.“

Joost Mulder, Stichting Alcoholpreventie (STAP): „Wij hebben gezegd dat we dit plan van de minister een beetje jammer vinden. Zo wordt de verantwoorde-

bevolking, zal dat 18 jaar dan wel het geval zijn? Het werkt verward als de politiek steeds roept om een hogere leeftijd. De Tweede Kamer is het met ons eens dat het gaat om handhaving van de bestaande leeftijdsgrenzen. Het plan van Ter Horst lijkt mij geen kans van slagen te hebben, omdat jongeren naar het dorp zullen fietsen waar ze wel alcohol kunnen kopen.“

Harold Wiegel, Trimbos-instituut: „Het ligt heel simpel. Hoe later jongeren gaan drinken, hoe beter. De hersenen ontwikkelen zich namelijk tot het 24e levensjaar. Een leeftijdsgrens van 18 jaar sluit goed aan bij Europees beleid. Het is goed als er een eenduidig beleid is. Handhaving van de leeftijdsgrens is moeilijk, maar ontslaat ons niet van onze plicht. Een complicerende factor is dat jongeren hun eerste alcoholische drankje drinken tussen hun twaalfde en veertiende jaar. Ouders staan dit toe. Het is dus een belangrijke rol voor de ouders om de alcoholconsumptie van hun kind te verminderen.“

Anthony van der Klis, hoofd communicatie Koninklijk Horeca Nederland:

„Van het totale alcoholgebruik speelt slechts 15 procent zich af in de horeca, de rest thuis of op feestjes. Het probleem ligt meer buiten de horeca. Wij vinden dat ouders, maar ook lokale overheden, hun

lijkheid ontlopen om landelijk de leeftijdsgrens voor het kopen van alcohol te verhogen naar 18 jaar. Dit plan lijkt ons onuitvoerbaar. Je zult te maken krijgen met alcoholmobilisme, omdat jongeren naar plaatsen toe gaan waar ze wel alcohol kunnen kopen. Er zijn veel redenen om de leeftijdsgrens te verhogen. Nederland heeft een van de laagste leeftijdsgrenzen. In de meeste landen ligt die rond de 18 en soms bij 21 jaar. Een leeftijdsgrens maakt het effectiever om te controleren, omdat de inspecteurs één lijn moeten trekken.“

Ingrid van Engelsehoven, Stichting Verantwoord Alcoholgebruik (Stiva): „Met de verschillende partijen, waaronder de overheid, hebben we afgesproken dat we in zetten op de leeftijdsgrens van 16 jaar. Het blijkt dat deze grens niet leeft. Ouders geven hun kinderen al eerder te drinken. Wij vinden dat zij op die 16 jaar gericht moeten zijn. Als 16 jaar al niet leeft onder de

verantwoordelijkheid moeten nemen. De lokale overheden hebben de mogelijkheid om drinkketen en zuipschuren te sluiten. Een verhoging van de leeftijdsgrens lijkt ons niet effectief, omdat het probleem speelt bij 14- tot 16-jarigen.“

Theo van der Sluis, directeur Stichting Voorkom: „Wij houden ons bezig met preventie. Reggeving dient samen te gaan met preventie om effect te sorteren. Voor een verhoging van de leeftijdsgrens zijn goede redenen. Het is echter al een megalokus om het drankgebruik van jongeren onder de 16 jaar tegen te gaan. Voor die cultuuromslag zijn jaren nodig. Ik denk en hoop dat die omslag er komt. Over roken zijn wij de laatste jaren heel anders gaan denken dan dertig jaar geleden. Ook de wetgeving is daarop aangepast. Zo moet het ook gaan bij drankgebruik.“

Michiel Pronk

KERK & WERELD

G. Roos

Messias

De in sommige Joodse kringen hooggeachte rabbijn Yitzchak Kaduri stierf op 28 januari 2006. Zijn aanhangers denken dat hij minstens 108 jaar telde. Bij de begrafenis in Jeruzalem waren naar schatting tussen de 200.000 en 300.000 Joden op de been. Voordat Kaduri overleed, schreef hij, naar verluidt, de naam van de Messias op een klein stukje papier. Hij vroeg dat gesloten te houden tot minstens een jaar na zijn dood. De notitie is inmiddels geopend. Er staat op: Yehoshua, of Yeshua. Dus: Jezus.

Telkens toont het zaad van vader Jakob dat het de Messias verwacht. In 132 leidde Simon bar Kochba een opstand tegen de Romeinen. Hij vestigde een onafhankelijke staat Israël. Drie jaar heerste hij. In 135 overmeesterden de Romeinen dat rijk weer. De Aramese naam Bar Kochba betekende: zoon van de ster. Volgens overlevering ontving Simon die naam van de grote rabbi Akiva. Deze beschouwde Simon als de langverwachte Messias. Daarom verwees hij met de naamgeving naar Numeri 24:17: „Er zal een ster voortgaan uit Jakob...“

In de zevende eeuw zou in Iran ene Abulsa Al Isfahani hebben geleefd. Hij verstonde de kunst heel wat Joden achter zich te krijgen. Maar toen het eenmaal tot een gewapende opstand kwam — om Israël te redden en Jeruzalem te herbouwen — liet de pseudoverlosser het leven. Veel van zijn aanhangers geloofden dat hij de Messias was. In diezelfde eeuw was er trouwens in Syrië sprake van iemand met de naam Serenus. Maar hij was een regelrechte oplichter.

De Koerdische Jood David Alroy ging in de twaalfde eeuw door voor een nieuwe openbaring van David. Na enkele jaren zou de Almachtige hem via dromen hebben meegedeeld dat hij de Messias was. Hij voorzegde dat engelen hem in zijn volgingen zouden ophalen om hen terug te brengen naar Jeruzalem. Maar dat liep op niets

uit. Het bracht een van de teleurgestelde Joden ertoe om Alroy te vermoorden. Zo waren er nog meer die voor Messias doorgingen.

Ik noem er nog een. In de zeventiende eeuw dachten Joden dat Sabbatai Zvi Messias was. Hij beweerde een stem uit de hemel te hebben gehoord met de boodschap dat hij de redder van Israël was. Zijn publiek optreden riep zowel bijval als agressie op. Sabbatai Zvi beweerde zowel een nieuwe incarnatie te zijn van de Heere Jezus als van Mohammed. Maar uiteindelijk kwam hij terecht in een Turkse gevangenis. En daar bekeerde hij zich noodgedwongen tot de islam.

Ten slotte: dertien jaar geleden, op 5 juni 1994, stierf rabbijn Menachem Mendel Schneerson. In het oostelijk van Jeruzalem gelegen Ma'ale Adu-mim sprak ik ooit met een paar van zijn toegewijde volgelingen: rabbi Avraham Shemia en David Yerushalmi. Zij vertelden dat de rabbijn — uit eerbied noemen zij niet de naam Schneerson — de langverwachte Messias zou kunnen zijn. Nog jaren na zijn sterven prijken in Israël grote portret-

ten van Schneerson, de geestelijke vader van Chabat, op billboards.

Die Chababeweging koestert de oudtestamentische normen en waarden. Chabat is van mening dat Joden zich daar meer van moeten aantrekken. Avraham en zijn helper vonden het prachtig dat orthodoxe, gereformeerde Nederlanders zich nog altijd beperken in de eredienst tot de 150 psalmen van hun poët en koning David. Evenzeer verheugden zij zich over het feit dat er in Europa predikanten leven die behalve een zwart pak ook een zwarte hoed dragen.

Maar op dit ogenblik doet dus een ander verhaal de ronde. De aanweziging van rabbijn Yitzchak Kaduri. De in Bagdad geboren Kaduri was kabbalist. Een grondgedachte van het kabbalisme is dat de woorden om iets aan te duiden en de door de woorden aangeduide dingen een onafscheidelijke eenheid vormen. Daarom vormen de elementen van die woorden — dan gaat het dus over de letters van het Hebreeuwse alfabet — ook de elementen van de daardoor aangeduide zaken en dingen. Kabbalisten verbinden aan de

letters bepaalde getalswaarden en daaruit leiden zij allerlei vondsten en oplossingen af.

De „openbaring“ van Yitzchak leidde tot discussie. Maar ook tot sceptis en wantrouwen. Natuurlijk mede via internet. „Als dan Jezus de Messias was“, zo kwam ik een suggestieve vraag tegen, „waarom is er dan geen sprake van universele vrede, zoals door de profeet Jesaja beloofd?“ Een andere vraag is: „Als dan Yeshua bar Yusef de Messias is en zou moeten terugkomen om die vrede alsnog te vestigen, zegt de Tenach dan werkelijk dat de Messias twee keer komt?“ Anderen trekken in twijfel dat de notitie is geschreven in het eigen handschrift van Kaduri.

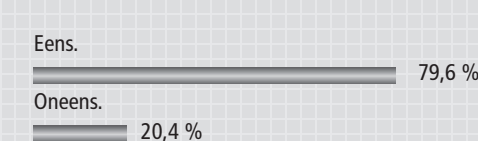
Ik kan Kaduri niets meer vragen. Hij is begraven. Maar vertelt de Tenach, het Oude Testament, al niet genoeg over de Messias? Er is toch geen kabbalistische speculatie nodig om de gevolgtrekking te maken dat Jezus van Nazareth de Vredevoorst is?

Reageren aan scribent? Kerkenwereld@refdag.nl.

GEPOLLST

De PvdA vindt dat de bonus van de Schipholpot gekoppeld moet worden aan het halen van geluids- en milieunormen. De Schipholpot verdient geen bonus als niet wordt voldaan aan de milieunormen, luidt de stelling.

De 245 stemmers op refdag.nl denken er zo over:

DE MENING VAN

Reacties op refdag.nl:

Hermans (52), Apeldoorn: „Ik krijg ook geen opslag als ik dit jaar slecht presteer.“
Henk Achterberg (15), Ochten: „De Schipholpot moet zorgen dat ze de bonus verdienen. Niet alleen regeren en de bonus opstrijken terwijl omwonende last van „hun“ vliegveld hebben.“

Wim (38), Houten: „Ik ben trots op onze nationale luchtmacht, bestuurders verdienen daarvoor een passende beloning“
Corinda (15), Opheusden: „Als wij ons niet aan de regels houden, krijgen we een bekeuring. Dan is het toch normaal dat de top geen bonus krijgt als ze zich niet aan de regels houdt?“

De volgende stelling staat maandag vanaf 08.00 uur op www.refdag.nl.